

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak	
Helyben:	Vidéken:
1 óra 80 f.	1 óra 1 K -
1 évre 1 K 80 -	3 -
3 -	6 -
6 -	12 -
1 évre 7 - 20 -	18 -

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Májor Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes szárok kaphatók: a dohánytűszűrésben.

Köd

Üli meg reggelenként a fészületlen fejú fákat, bokrokat. A szakadozott pókháló abroncsain ámosan reng egy-egy nehéz csepp, mintha azon tűnődnék: lessem, ne essem? Végre is leesik. A pók mindezzel nem törődik. Egyik hideg éjszakán már bucsut is vett ettől a goromba világtól.

Jön a tél, a hideg, jaj sokaknak a cipőlén, ruhátlan, fűtetlen nyomorúság. Ez a szörnyűséges esztendő, mely vagyontokat fujt semmivé, válalatokat roppantott össze, tehetőseket nincsetlenné nyomorított: a szegényt sem kímélte. Családok sokasága kenyérkereső híjján kinlódta végig a tavaszt és nyárt. A munkaalkalom lecsökkent: ezernyi munkás kéz hever ölbetvére, vagy tehetetlenül ökölbesoritva. Nagy országgrészek termését tették tönkre elemi csapások. Ilyen tavasz és nyár után mozgunk bele a tél borzalmaiba.

Akinek nyitva a szeme és szive, tudja, hogy téli inségek legborzalmasabbja készíti körmeit. És számlálatlan áldozata leszen. Többször mint bármikor, facsarodhat el a szívünk, kiéhezett, pókhálósruhá, lyukascipős emberfiókák láttára, kik hólében szortyogó lábheleiben kinlódnak az iskola felé. És a nyomorra lecsap a gyermekkrém: a vörheny, a sarlach, amely — rettenetes igazságszolgáltatásul — a tehetősek gyermekeiben is vágja a rendet.

Jótekonyság — nemszeretem szó sokaknak, de nekünk keresztény kötelesség. Vajha mennél több lelkiismeretet fölverne ez a betűsor — de nem az utszéli koldusnak pottyantott kétfilléres erejéig.

—más.

Városi közgyűlés.

A pénteki közgyűlés kiemelkedő mozzanata a legelőkérdés elintézése volt. Elintézés, amely közmegeledést keltei s amely egy régi keserves kérdést vett le a közgyűlés nyakáról. A ki nem ismeri a mi közgyűléseink életét, el se tudja képzelni, hogy mily keserves kölönc volt a város vezetőségének nyakán a legelőügy. Mindenki rendezni akarta, az úri osztály ép úgy, mint a gazdák, de nem volt senki, aki a nyelénél fogta volna meg. A város intelligens közönsége zugott, hogy a legelőföldek félperccentel se hoznak a pénziárnak, a gazdák pedig folyt az azt vetették ellene, hogy van ugyan legelő, de nincs rajt mező s ők tulajdonképpen hiába fizetnek fűbért, ha érte kopár területek kapnak marháik számára. A város gazdasági vezetősége hiába, nem találván meg a kivezető fonalat, Farkasdy Dezső, városi köz-

életünk egyik legértékesebb munkása vette kezébe az ügyet s elvágta a pörösködés fonalát. Kimutatott számokban mindent, jövedelmet és kiadást. Engedett, a gazdáknak, amennyiben a legelő után nem 6, hanem 3 percent hasznolt kivánt a városi pénztár számára viszont kijelölte az irányt, hogy amennyiben a gazdák a maguk javára különösen az apaállatoknál előnyöket kívánnak, fizessék meg az árát. Így felemelték a fűbért, a ledeztetések díját, viszont a város gondoskodik a gazdák javáról s arról, hogy az államtól kieszközölje a legelők följávitására szolgáló legnagyobb segélyt. Olyan őszinte éljenzést és köszönetnyilvánításokat pedig, amilyenben Farkasdy Dezsőnek volt része, kevés ember kapott mostanában a közgyűlés termében. Természetes, hogy e mellett folyt a szálmacséplés s két órahosszat annyi fölösleges beszéd folydogált le, hogy a közgyűlés torkig lakolt a legelővel.

A közgyűlés tegnapi referációját a következőkben egészítjük ki: Az irodaigazgatói állásra, mint

már jeleztük, Liszt Ferencet választotta meg a közgyűlés 47 szavazattal, Sulyok János 46, Major István 2, Pap Ferenc 1 szavazatot kapott.

A városi fogyasztási adóknak 3 évre való újra bérbeadását elfogadta a közgyűlés. A szikviz bérbeadását illetőleg a régi 10 ezer K bér helyett 12 ezer K kiküldési árban állapodott meg a közgyűlés.

Az ebadó mellett persze nagy vita indult meg. Ismét akadtak kutyaüggyvédnek, akik a külvárosi enyhébben akarták megadóztatni, viszont Weisz Gyula a belvárosi luxus kutyákra 50 korona kutyadót akart rársófolni. A közgyűlés megállapodott, hogy a belvárosi luxuskutyák 10 koronával, a külvárosi házőrzők pedig 2 koronával lépnek be az adófizetők tiszteletreméltó glédájába.

A rendőrök, szolgák, tüzoltók, kézbesítők akkor részeseznek fizetésrendezésben, ha az állam fölémeli az eddigi segélyt.

A hitoktatók drágasági pótlékát a város a jövő évre is egyhangúlag megszavazta.

Házadómentesség.

A jövő év elején megszűnik az állami adómentesség az új házak javára. Ezt a közgyűlésnek a jövő évre újra kell kérni. Hosszu

A magyar diákcserkészlet ügye.

Írta: Izsóf Alajos.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

A magyar diákcserkészlet ügye már belekerült a nyilvánosság forgatagába. A nagyközönség pedig a parton áll és néz. Egyelőre semlegesen hallgat. Csak szórványos kiáltások hallhatók itt is, amott is. Ez az újságírók hangja. Hangolói akarják a partonállókát pro vagy kontra. Most úgy látszik, inkább kontra, mint pro. Legalább a budapestiek közül egynemelyeknek elienszenve tagadhatatlan. Azt firtatják folyton: mi az esetlen, mi a szerencsétlen, mi a nevesítéses rajta. Hogy csak rövid fílesztendő alatt micsoda bánulatos, friss erőforrásokat fakasztott a cserkészlet a magyar ifjuság lelkében, arról nem akarnak tudni. Az a h5 óhajuk, bárcsak hozzácsapódna az egész valami főigazgatói szcillához vagy belesodródna egy miniszteri rende-

let charibdisébe. Miért merészelt az élet eleven folyamára ráereszkedni olyan örömmel, bátran és üdén e közéleti irástudók és publikánuosok előzetes tudomása és engedelm nélkül, mikoron ők bérlik a nagy nyilvánosságot.

De a magyar szülőknak és pedagógusoknak bizniok kell annyira gyermekeik egészséges életöszönében, hogy azok is legények akarnak lenni a gáton és ha a cserkészlet szemeje éppen ez életöszönüknél fogva ragadta meg őket, hát az annyira nem baj, hogy éppen megfordítva: ennek igaz szívvel örülhetnek még akkor is, ha egy pár későnkelő budapesti újságírónak rossz a mája és keserű a szája.

Mert a legelső gondolat, amit mi a cserkészletben kitérő lelkessedéssel üdvözölhetünk, éppen az: hogy páratlan korrelációja van az ifjú lélek legnemesebb életöszöneihez. Éppen nekik való. Éppen értük van. Egész valója, izig-vérig a diáklelkületnek élesítője, nemesítője, szószólója. Az ő hangjukon beszél hozzánk, az ő álmaikat realizálja, az ő

aspirációikat hordozza, az ő értelmi, erkölcsi, fizikai erőiket állítja nekik való munkáiba. Ifjú tudás, erély, fantázia, poézis művészet, találékonyság, szociális érzés, ügyesség, izomeró mind mind új életre ébred, mert megtalálja a természetnek megfelelő elhelyeződést és munkateret. Repeső versenyindulás ez a kénytelen helyzetüknél fogva sokszor korlátok közé szorult leggyönyörűbb ifjú erőknak. Igen! A leggyönyörűbbeknek, mert az ifjuságnál ez nem frázis, hanem szent valóság. Mi még alig is sejtjük, hogy a szunyadó szüzi energiáknak micsoda telepe az ifjú lélek! Nem hiszünk benne. Pedig ez a nem hívés is épen olyan gyatra és erőltet, mint minden hiteltenség, és ől. Aki velük él és komolyan veszi őket, annak nem kell ezt bizonyítani, mert tényeket lát maga előtt. Ime csak egyetlen példa. Ez idén a Vágon ket hétég tanyáztunk tutajokon a víz hátán. Százan voltunk. Másodikas gimnazistától egyetemi halgatóig vegyesen voltak a fiuk. És csináltunk ott, távol kulturától, egy egész külön világot és kitöltöttük

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VÁSZONÁRUHÁZA,
BARÁTOK ÉPÜLETE

NAGY RAKTÁR: menyasszonyi kelengyék
intézeti fehérneműekből.
Olcsó szabott árak mellett.

Mai lapunk 8 oldal.

ANGOL !!! UJDONSÁGOK !!! Ritka alkalom!!!

Helyszuke miatt bevásárlási árban kiárusítottak

KNAZOVITZKY BÉLA divatárházában.

vita indult meg. Árokay Antal és Kégl Miklós nem akartak beleegyezni abba, hogy az új házak ne fizessenek városi pótdát, viszont Szentzenstein János, Pénzes Imre, Havranek Antal, Grósz Bernát, Stéger Péter amellett kardoskodtak, hogy az építési kedvet emelni kell s hogy minél több új ház emelkedik, annál több új adóalanya lesz a városnak, akik, ha egy ideig mentesek lesznek is az adókötelezettség alól, később annál többen várossá válnak a város terheiben. Borchert Jenő dr. a Várkörúton a földszintes házak mellett szólalt fel, Bilkei Ferenc viszont rámutatott a mi városunk kellemetlenül nagy kiterjedésére, ahol az utcák kiépítése és rendtartása óriási összegbe kerül, míg annak terheiben a földszintes lakók kisszáma osztozik csupán. A közgyűlés elfogadta, hogy a város belterületére 15 évre újra kéri az állami adómentességet. A Burtelpe, valamint Almásy-telep, szóval a kültekkel házái nem része-sülnek az új épületek adóelengedési kedvezményeiben. A Várkörúton csakemeletes házakat szabad építeni **iskolák.**

Kuthy József dr. iskolaszéki előnök rámutatott egyes iskolák túlszűfoltására. Az elemi iskolák tanulói száma a külvárosokban

évenként 80—90 gyermekkel szaporodnak. Az egyik V—VI osztály tanulói száma jelenleg 90, akiknek rendszeres tanítása így teljesen lehetetlen s ez annál nagyobb baj azokra a gyermekekre, mivel az új választói törvény szerint a választói jog a VI. osztály elvégzéséhez lesz kötve. Másrészt az Olaj-utcai iskolánál az egyik osztályban 120 gyerek van. Ezeknek is egy új osztály tehát két új tanítói állás kellene. Szirbek József v. b. t., igazgató kimutatta, hogy a belvárosi leányiskolát kivéve minden iskola osztályaiba a teljes létszámon felül vannak beírva tanulók, tehát a Kuthy József dr. által kért két tanítói állás szervezése föltétlenül szükséges. A városi tanács viszont arra az álláspontra helyezkedett, hogy az állam azért nem akar a város iskolái terheim könnyíteni, mert nem látja a város kétségbeesett szegénységét. Szükséghatár lassan is, de eléget tesz mindazon igényeknek, amelyeket az iskolák javára követelnek, noha természetesen tehettek küzd s a jövő évi pótdátja csak az iskolák illetőleg a tanítók fizetés rendezése révén is újabb 4—5 procentnyi emelkedést lesz kénytelen elviselni. Ezért indítványozza, hogy az iskolaszéki kérelmet két új tanítói állás szervezése iránt a közgyűlés ne tel-

jesitse. Így történt aztán, hogy Kuthy József dr. indítványa mellett 4—5 szavazat esett csak, míg a nagy többség a város anyagi érdekét tartotta előbbrevalónak.

A legelő ügyét Farkasdy Dezső írásban beterjesztett előterjesztése alapján választmányi rendezni. *Kégl Miklós* v. b. t. jelzi, hogy ő másként akarta ugyan rendezni a legelőkérdést, de mivel az ő indítványával magára maradt, csak azt kéri, hogy Farkasdy Dezső indítványának elfogadása esetén a gazdák járassák aztán ki teheneiket a legelőre. Dieballa György után Lits Ferenc v. b. t. hosszabb beszédben indokolta a gazdák igényeinek jogosultságát. A gazdák nem veszik igénybe a szebb világitást, a jobb utakat, az öntözést, a felsőbb iskolákat, amelyeknek terheikhez azonban hozzájárulnak, legyen méltányos tehát a város irántuk s javtassa fel a legelőket is ne kérjen utánuk akkora hasznót, a mekkorát egyéb jövedelmei után kap. — *Polczner Péter* gazdasági tanácsos, *Pénzes Imre* és *Körmeny Péter* gazdasági felügyelő felszólalása után a közgyűlés többsége elfogadta a tanács javaslatát, hogy a fűberek mérsékelten 3 évre felemeltessenek. A közgyűlés; 8 órakor félbeszakadt.

A Pázmány-Egyesület választmányi ülése.

— *Tiltakozás Prohászka püspök megtámadása ellen.* —

Az Országos Pázmány-Egyesület választmányja tegnap d. ú. 6 órakor tartotta első ülését a szűnődő után. Jelen voltak *Friedreich* István al. elnök, dr. *Szilágy János* főtitkár, *Früchtl Ede* titkár, dr. *Zelliger Vilmos* pénztáros, dr. *Kiss János* prelátnak, egyetemi prorektor, *Nagyiványi Fekete Gyula* k. táblai bíró, dr. *Hannay Ferenc* apát, egyetemi tanár, *Erdősi Károly* vezérigazgató, *Bontiz Ferenc*, *Ernszt Sándor*, dr. *Vass József*, *Gerely József*, *Auer István*, *Turi Béla*, *Hivatal József*, *Malesiner Emil* választmányi tagok. *Friedreich* István megnyitván az ülést a betegség miatt meg nem jelenhetett egyházi alelnök helyett, elfoglaltsága miatt, indítványozta, hogy az ülés előlökül dr. *Kiss János* kériék föl.

Kiss János elvállalván az ülés vezetését, *Szilágy* főtitkár jelentést tett a szűnődésben előfordult ügyekről, nemkülönben a segítő-alap igazgató bizottságának működéséről. Ez egyesület tagjai közül elhunyt *Seffer László*, az Alkotmány munkatársa és *Kador Sándor*, akiknek

azt sajátos ifju szellemmel, örömmel, vigassággal türelemmel, fáradtsággal, ügyességgel, felelősséggel, becsülettel. Es ez a kis diákállam ezzel a legszűkebb erőtől átszűrt az örvényekben, megküzdött szakadó esűkkel, rohanó árral, vak éjszakákkal, viharokkal, ködökkel és nem lett beteg és nem fáradt ki és nem lógatta az orrát. És senkinek sem volt terhére. Ellenben örült, aki látta. És mikor szét kellett mennie, a meghatottság könnyei rezegetek a szempilláikon a kedves tutaj polgároknak és még a kemény deszka fukhly is édes emlék gyanánt él mindanyuk lelkében. Akinek az igazi emberré nevelés iránt szikrányi érzéke van, az meg fogja érteni, mit tesz ez.

Micsoda bájjal, üdeséggel és rugékonysággal tudnak ezek az ifju energiák ilyenkor munkába állani. Eneklő és mosolygó államot ki látott? Ez az volt.

Pedig ez csak egy kis hullámocskája volt a cserkészmozgalom nagy folyamának. Mert hisz a cserkészlet nem egyetlen nagyobb vagy több kisebbkirándulás szervezése, hanem az ifju élettevékenység egész összességét átfogó és pedig nemcsak a kirándulásokon, sőt nemcsak az iskolában, hanem otthon és mindenütt átfogó és tiszta erőteljes ide-

álok felé emelő friss, úde nevelési rendszer.

Baden Powell — a cserkész mozgalom atyamestere — már hisz, hogy megújítja vele az angol világ-birodalomi szellemét, mert a tények följogosítják erre a roppant fellelére. Már érzi, hogy megtalálta a kulcsot, a legreálisabb kincses mese ország kapujához: az ifju lélekhez.

De így bizon csak annak lehet, aki lát, és hall. A vak és a süket ember természetesen bizalmatlan a kis házi lépcsővel szemben is, melyen a látó és halló zerge könyvedséggel szökken a magasba. Azért nekünk is látókká és hallókká kell lennünk a cserkészlettel szemben. Észre kell vennünk, hogy mi a lenyeges benne. És ez a második momentum, amely körül jegecesedniök lehet a napi hírek szélszélváltól, ötletétől, gunyjától vagy indiskréte buzgalmából imbolygó érzelmeinknek. A lényeg pedig az, hogy általános, erőteljes, rendszeres, tartós testi-lelki fölfrissülést akar eszközölni a megzavart kultúra élet nyomása alatt már már sápadó ifju nemzedékben. Igaz, hogy minden pedagógia, ha becsütetes, ezt akarja, de a cserkészletnek az a szerencsés specialitása, hogy e nagy céljához szükséges eszközeit, mód-

szert, szervezetét, indítékait, ideáljait, egész pszichéjét nem kívülről hozza, nem kéri kölcsön másnonnan és nem aggatja magára, mint az uraságoktól levett öltözékeket szokás, hanem mindezt belülről, az ifju természet meglátott, megértett sajátos adataiból növeszti ki organikusan, úgy, hogy a fiatalember egészen a saját, nem a másnak reá huzott bőrében éri magát. Hogy ezt elsősorban azzal éri el, hogy amikor csak teheti, kivezeti az ifju ságot a városok nem egészen kivánatos kulturbenyomásaiból az egyszerű, romlatlan, szép és erőteljes természetbe, ez éppen arra a tisztán látó szemre val, mely észrevette, micsoda óriási értékek fekszenek az ifju léleknek a természettel való nagy rokonságában.

Am az ilyen értékeknek előhozatala értékes munkát igényel. Értékeset a cserkész-fü részéről és erőteljeset a cserkész mester részéről. És erre a munkára hív föl bennünket a legsürgősebben a magyar diákcserkészlet mozgalom. Mert kimenni az erdőbe krumplít sütni, az még nem cserkészlet. És nem cserkészlet sok minden, amit a föltületes szemlélők annak tartanak és amit a mozgalom parazitái utánöznek. A cserkészlet életető lelke: a demokratikus, de minden körül-

mények között nobilis levante-lelki-kület. Nagyon jól mondja egy angol író róluk: „Ők a szív gentleman jei”. Legalább is ez a cél, amely felé teljes igyekezettel töreknek. De ez a drága gyümölcs. Am pedig drága, az a pedagógiában sem terem meg kitartó, bölcs és szerető munka nélkül.

Es a magyar diákcserkészlet talán e részről fenyegeti a legnagyobb baj. Hiába — valljuk be — eddig nem voltunk a kitartó, bölcs és szerető munkának nemzete. Jobb szeretünk vadászni, kártyázni és bort inni, mint az egyéni lélek titkainak mélységeiben buvárkodni. Most itt jelentkezik egy mozgalom amely a maga egész lényével a legkomolyabb fölszólítás; munkára magyar! Es ad is mindjárt első-rangu eszközöket arra, hogy a munkát elkezdjük. Kinyújtjuk-e vajjon ez eszközök után a kezünket? Ez a nagy kérdés. Avagy kényelmes szapulással fogjuk sietlenül a cserkészlet eliszaposítását és aztán önértékesen rámutatunk: „Lám, mondtam én mindjárt, hogy a cserkészlet is afféle sipka-meg tulipán-mozgalom: szalmaláng az egész. Pedig hiszen tapasztalatból tudhatnánk, hogy ennek a sokat emlegetett magyar szalmának szálaí rendszeresen azokból a tisztelt proféta

Kalap, sapka és nyakkendő ujdonságokban
izléses választékot talál

Telefon 49.

NOFITZER-nél

VÁRPALOTAI IPARTELEP R.-T. építési anyag, szén, briket raktárai:

Székesfehérvár, Buzapiac, Ponty épület. Telefon. Képviselőnk és elárulitónk: **KLEIN REZSŐ**. Ajánlunk nagyban és kicsinyben: **1-a zsiros darabos meszet, cseröpzsindelyt, burkolóteglát, ujtárnákból rostált darabos szenet, brikettet, tüzhely és kályha fűtésre teljesen szagtalan. Raktáron van mindenféle építési anyag cementáru**

Mindent házhoz szállítunk, áraink jutányosak. Tegyen — saját érdekében — próbát.

a temetésén az egyesületet képviselte. Képviselő volt az egyesület *Barna* Izidor síremlékének felavatásán, részvétét fejezte ki *Singer* Zsigmond, a *Pester Lloyd* főszerkesztője és *Hellai* Ferenc, a *Hirlap* írók Nyugdíjintézetének elnökének halála alkalmából. Feliratban üdvözölte báró *Hornig* Károly bíboros veszprémi püspököt püspöki jubileuma alkalmából; képviselőül részt vett *Tomcsányi* Lajos S. J. ünnepségén. Üdvözölte az egyesületet a *Pressburger Zeitung* az fennállásának 150. évi ünnepén. A választmány elhatározta, hogy feliratilag üdvözli *Boromisza* Tibor szatmári püspököt áldozópapi jubileuma alkalmából. *Hivatal* József előterjesztette a védőiroda jelentését, amelyet köszönettel fogadtak, szintegy *Zelliger* Vilmos pénztáros jelentését, mely szerint a bevétel 12.088 korona 16 fillér, a kiadás 9085 korona 50 fillér volt. Alapító tagul belépett *Fejér* Gyula esztergomi preláus-kanonok; pártoló tagok lettek: a *báti bozói, karánsebesi, miskei, szentgyörgyi* esperesi kerületek.

Végül a választmány több tagja szóvá tette, hogy a napokban dr. Felix Tátrai álnév alatt egy zöld műzdet jelent meg, mely majdnem minden katolikus papnak megküldött. A német nyelvű fűzet, melyben még a hely sincs megjelölve, hol nyomtatva lón, rosszakaratu tá-

madást intéz *Próhászka* Ottokár püspök ellen. Miféle a célzatos és igaztalan támadás teljesen hamis beállításban mutatja be azt az ünnepséget is, melyen az Országos Pázmány Egyesület nagyvívó elnökét 30 éves írói jubileuma alkalmával ünnepelte, az egyesület mai választmányi ülésén a következő határozatot mondta ki:

Az Országos Pázmány egyesület abból a szomorú alkalomból, hogy elnökét, dr. *Próhászka* Ottokár székesfehérvári püspököt egy álnév alatt rejtőző szerző támadásban és igazságtalan bírálatban részesítette, elnöke iránt tisztelést, ragaszkodását és szeretetét nyilvánítja, megbotránkozik az álnév ad kifejezést a püspök urat ért támadás felett, tiltakozik az egyesület által rendezett ünnepség célzatának hamis feltüntetése ellen, a az ugyanez alkalomból megtámadott egyházi alelnök, dr. *Mshályfi* Ákos iránt is ragaszkodását és együttérzését nyilvánítja.

Naptár.

Szeptember 28.	Vasárnap.
R. Kath.: Vencel kir.	
Pro.: Vencel kir.	
Gör.: Filoleusz.	
Nap kel: 5 ó. 54. nyugszik 6 ó. 40.	
Hold kel: 3 ó. 13. nyugszik 5 ó. 1.	

MOZOG MÁR a Balatoni Vasut.

A Balatoni Vasut sok kálváriát megjárt ügyét lapunk vetette utjában első ízben felszínre. Hiteles értesülésünk alapján megírtuk, hogy a kereskedelmi minisztérium erőlyes lépésre határozta el magát. Tervezik az utvonalon megrövidítést és Budapest—Börgönd—Székesfehérvár—Szabadbattyán—Tapolca irányában a vasutnak városunkba vezetését.

Cikkünk érthető feltűnést keltett a helyi körökben és az országos sajtóban. Foglalkoztak az ügygel a fővárosi lapok, melyek értesüléseinket csak meg erősítették. Tegnap *Az Est* közgazdasági rovatában taláink erre vonatkozó, figyelemreméltó sorokat *A balatoni vasut csödjé* címen.

„A koalíciós gazdálkodás egyik legegységesebb emléke a szakuteába vezetett balatoni vasut, a melyet a grófi birtokok kedvéért levezettek a fővonalról Börgönd felé és olyan könnyelműen építettek, hogy a vonal gyorsvonatok járatására al-

kalmatlannak bizonyult, a me-neitartam túlhoszu volt, Tapolcán túl a vasut nem közlekedhetett, egyszóval olyan vonal lett, amelyet éppen a balatoni községekkel való fürdőforgalom céljaira lehetett a legkevésbé használni, jóllehet a vasut megépítésének az volt a tulajdonképeni feladata, hogy a főváros közönségét a Balaton tulsó partján lévő fürdőhelyekkel kösse össze. Az első évek tapasztalatai alapján toldozták-foldozták a vasutat, javították itt is, ott is, de az alaphibák nem lehetett segíteni. A vasut forgalma minimális volt és a beépített töké nem hogy a kamatot nem hozta meg, de a Máv. az üzeme még rá is fizetett. Ilyen körülmények között tanulmányozni kellett, hogy milyen átalakításokkal lehetne ezen a vonalon segíteni, és mint halljuk, abban történt megállapodás, hogy a vonalnak új irányt adnak és *Székesfehérváron át fogják rövidebb uton a Balatonra vezetni* és meg fogják az alapítványokat is erősíteni, ugy, hogy a fürdőforgalmat gyorsvonatokkal is le fogják bonyolítani. Az erre vonatkozó előmunkálatok készek és a törvényhozástól a kormány legközelebb felhatalmazást fog kérni az átalakítás végrehajtására.”

urakból szoktak csutakba verődni, akik nagy pipájuk mellől éppen akkor eregetik a türelmes levegőbe aféle jóvendöléseiket, amikor talpra kellene ugorniok az eszma érdekében.

És ha utánanéznünk, hogy mi alapon méltóztatnak a saját fiaink legeminebb belügyét így csutora mellől, foghegyről jóvendölgetni, hát azt látjuk, hogy legjobb esetben a „nem tetszik a blattjuk” alapján. Még tanárok is akadnak, akiknek „csak az a nagyfene bot nem tetszik.” Az, hogy a cserkész-intézményesen megadván az ifjunak, ami az ifjú: napsugarat tiszta levegőt, virágillatot, madárdalt, romantikát, küzdő- és versenyteret, kezdeményező szabadságot, barátságot és jókedvet és hogy ugyanakkor vaskövetkezésséggel szorítja kötelességeinek teljesítésére és ráneveli a vallásos hit megbecsülésére, a becsület szótartásra, feltétlen igazmondásra, őszinte testvériségre, szívbeli lovagiaságra, vidamságra, takarékoságra, testénekeljének tisztántartására, amiként mindez az egész cserkészet fundamentumát elfogadott cserkész-úparancsolatban befooglaltatik: mindez mellékes, mert — Uram, bocsá — a botjuk hosszu, a kalap-

juk nagy és a térdük csupasz.

Eszünk ágában sincs tagadni, hogy a cserkésznevelésnek is van nagy komoly — mondhatnám — vérteli nehézségei. Ilyen nehézség például az, hogy lesznek-e olyan vezetők, akik nemcsak „szakosok”, hanem emberek a javából, akik nemcsak a fejükből, hanem a szívükből is tudnak nevelő energiákat kisugározni. Ilyen nehézség az, hogy magában az ifjúságnak a verében meglevő nemzeti, sőt faji terheltségeket, hibákat és bűnöket, hogyan kelljen kifiltrálni. Ilyen nehézség az, hogy ily nemes virág, hogyan fejlődjék olyan eszménytelen, pártoskodó, kicsinyes, szegényes légkörben, aminő a mi magatartatlan társadalmunk. Ezek bizony kegyetlen és reális nehézségek, de éppen ezeknek átörzése és meglátása kell, hogy a gravitáció törvényszerűségével átterelje a legértékesebb elemeket a cserkészbarátok táborába, nemzetifitő munkálkodásra.

És talán szabad remélnünk, hogy e legértékesebb elemek között elsők lesznek a hivatásuk magaslatán álló szülők, akik végre is a természet rendje szerint legközelebb állanak szívük szülőitehez. szülői ziv-

nek ösztöne — hogy ne mondjuk szimatja — oly elemi, őszön, amelyet, mint a tátrai zuhogó patakoka”, be lehet hányni sáros és mohos kövekkel, de a patak áttör e köveken, közben lekoptatja sértő élléket, sőt tisztára mossa őket, de föltartoztatni magát nem enged. Most is ehhez az áldott ösztönhöz kapcsolódik legerősebben a magyar ifjúsági cserkész-mozgalom. Ez az ösztön érezte meg eddig is legtisztábban a diák cserkészet lelkét.

És hogyan fogadta azt és hogy ártult neki és mekkora bizalommal birta rá legdrágább kincsét a gyermeket. A „Zászlónk” háromszáz kilométeres tutajra vitte a cserkészeit magas hegyek közé, váglató vizek fölé, kemény nyughelyet, katonák kosztot, bizonytalan időjárást ígért és a szülők odaadták gyermekeiket. Reszketett a szívünk ezek láttára, mint akikre egy ország kincseinek szállítása van bízva. Tudtuk, hogy főleg az édesanyák zive mekkora áldozatot hozott. De ők megéreztek azt, hogy az ideális levante-lelkületű cserkészet képes kamatosul visszaadni nekik drága kincsüket. Az 5 nehézségeit a cserkészettel szemben a dolog természetéből folyók, nem légből kapot-

tak, nem rosszindulatuk, hanem az aggodó szeretetből való, legrosszabb esetben nemtudásból vagy helytelen információból fakadnak.

Az ő fövilágosításuk, az ő meggyerésük minden fáradságra méltó. Magára az ifjúsági cserkész-mozgalomra pedig véglegesen elhatározó és döntő erejű és pedig nemcsak abban az értelemben, hogy nélkülük a mozgalom nem tehet semmit, ellenben velük és általuk minden diadalmaskodni fog, hanem abban az értelemben is, hogy ők lesznek a legközelebb megérzői annak, amit tervel a cserkészet eszméje gyermekük lelkében.

A budapesti újságok egyik-másikának rosszmaúsága ellen védő irodát nyitni kár volna. De szülők felvilágosítására akciót indítani, mindenképpen érdemes volna, annál is inkább, mert holmi magukra maradt, tanári vezetőségi felelősség nélkül kurtorgó fucspatok is fölszedték a cserkészforma ruhát és mint aféle elődők, szívják a cserkészet életnedveit. Ezeket készült különben leszénekegezni a cserkész csemete gyökeréről a most alakuló országos cserkész-örzsem szövetség. Talán az módját ejti a szélesebb körű felvilágosításnak is.

Pénzt takarít meg! Ha férfi- és fiu és lányka DANCZIG és STELCZER KALAP SZÜKSÉGEIT

szücsmesterek üztetésében szerzi be; Nádor-utca 17. szám alatt. Dus választék van saját készítményű szörme ujdonságokban. Női kalapformák és díszek legolcsóbb bevásárlási forrása. Olcsó szabott árak. Vidéki megrendelést posta útján eszközlünk, átalakítást elvállalunk.

MEGKEZDÖDÖTT az iskolaruha vásár **FEINER és KÜRTINÉL** Nador-u. 2.
Óriási raktár gyermek- és fiuruhák, felöltők és téli kabátokban. **Nagy választék** mindenféle férfi ruhában.
 Szabad megtekintés vételkényszer nélkül. — Vidékre választékot küldünk. — Mérték szerinti rendelések!
Olcso árak. Kivaló tisztelettel **Domán Károly** üzletvezető.

Ezek a sorok mindenben megerősítik értesüléseinket, sőt azokat némely tekintetben ki is bővítik. Reméljük, hogy most már városunk illetékes körei a maguk részéről is mindent elkövetnek, hogy mihamarább letöröltessék a vasut szegyeenfoltja városunk arculatáról.

Mikor a hajduk harangot öntenek.

Lapunk pénteki számában megemlékeztünk arról, hogy dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök az ósrégi egyházi szabályoknak megfelelően Rómába ment „ad limina apostolorum.” Azt is megírtuk, hogy a városi papság — élén a káptalannal — ez alkalommal búcsúszertelgésen volta Szent Péter sírjához induló főpásztornál.

Nosza lett erre nagy ribilió a fővárosi hírlapiró berkekből.

Isonyru kacsahárogzás hangzik Az Est, a Pesti Napló et comp. vidékéről. — „Prohászka püspök Kanossát jár”, „Ma reggel elindult Rómába” s egyéb hangzatos címek alatt nagyban foly a hajduk harangöntése. Megírják nagy önérettel, hogy „néhány nappal ezelőtt az Est adott hírt először arról az újabb *jesuita izü* (miért jesuita izü?) támadásról, amelyet Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök ellen intéztek klerikális (no ná! hát Prohászka a püspök, tehát a klerés tagja nem klerikális?) ellenfelei.”

„A támadásnak — fantáziál tovább a harangöntő — máris megvan a *szomorú eredménye!* Prohászka belefáradt a folytonos hajszába, elkedvetlenülítette a sok támadás és nem a *magaságok felé* megy ezental, hanem fú alázattal elindul Rómába ad limina apostolorum.”

Majd tovább: „Hivatalosan azt mondják, hogy ez csak a szokásos ad limina járulás, mert a megyéspüspököknek három évente kötelességük beszámolni az egyházmegye ügyeiről, ezt azonban megcáfolja a papság tüntetésszerű búcsuzkodása, ami csütörtökiön, tegnap délelőtt folyt le a püspöki aulában. Az erről kiadott kommuniké szerint is a „papság ragaszkodásának és főpásztorával való legbelsőbb szolidaritásának adott kifejezést.”

Szeretnénk igazán tudni, hogy mit írnának az Est és társai most, ha a pápa a tavaszon meg nem betegszik és Prohászka püspök, mint tervezte, már áprilisban, tehát az öt támadó kis zöltség megjelenése előtt öt hónappal lement volna Rómába? Meg azt, hogy mióta lett olyan szokatlan dolog, hogy egy Rómába, az egyház fejéhez induló főpásztortól a papság búcsút vesz, vagy hogy ez a papság „ragaszkodásának és főpászto-

rál való legbensőbb szolidaritásának ad kifejezést?” Meg hogy micsoda kis kaliberű ember lehet az Esték szemében az a Prohászka püspök, akit egy kis 50 lapos, zöld borítékos kis időtlen főrmedvény vasutra, ha jóra tiltet és Rómába futtat nagy elkeseredésében.

Meg hogy — s ez az utolsó, az igazi — minek adják a hajduk a fejüket a harangöntésre? Minek írnak az Esték olyan dolgokról, amikhez nem értenek?

Meghiusult cigánymerénylet.

Cine mintye!

Lapunk olvasóinak emlékeztükben van még az a cigánytámadás, amely az idén tavasszal Szentmihályon történt s amelynek egy emberélet is áldozata lett. Kőszeghy Mihály sárszentmihályi vendéglős faluvégi korcsmájába bevonult egy sereg cigány és a gazdával erőszakoskodni kezdtek. Kőszeghy hamarosan kituszkolta őket az udvarra, ahol annyira vakmerő nlep-tek fel ellene, hogy már beléje kapaszkodtak és a ruháját tépték, mikor felesége az utolsó pillanatban segítségére sietett s a végveszedelem kifejlése előtt fegyvert nyomott az ura kezébe. Kőszeghy, hogy a támadókat eljessze, lőtt, a golyó az egyik vén cigányasszony fejébe hatolt, aki nemsokára meg is halt. A cigányok irtozatos jajveszéléssel elrohantak, Kőszeghy a törvény elő került s kis hija, hogy fogságot nem szenvedett, mert nem volt eléggé igazolva, hogy okvetlen kellett a Kőszeghynek a fegyvert használni.

A cigány azonban cigány marad s úgy látszik nem felejtették meg el a borzasztó sérelme, amely akkor esett velük, a mikor Kőszeghyt nem akasztották fel a vén cigányasszony ellenében. Cine mintye! Megállj! megteserülöd te még ezt!

Úgy látszik erre célzott a a sötét terv, amelyet tegnap még idejében sikerült ártalmatlanná tenni.

Pénteken, e hó 26 án három cigánykocsi jelent meg Sárszentmihályon. Nádasdiadány felől jöttek s a korcsma mellett elhajtatva szinte tüntetve nem akarták észrevenni a falu végén levő vendéglőt. Mind a három másfelé fordította a fejét s egyenesen a községházra hajtottak. A korcsma tüntető észre nem ve-

vése annyira föltűnt a község lakóinak, hogy többen azonnal gyanakodni kezdtek s figyelmeztették Kőszeghyt, hogy aligha ártatlan dologban járnak arafelé a füstösök. A cigányok a falu községházához hajtottak és a községi bírótól azt kérték, hogy 24 óráig a községben maradhassanak. Csak 24 óráig. Ugy látszik ez a hivatalos engedély éppen elég lett volna nekik sötét terveik kivitelére. Kőszeghy Mihály azonban szintén élt a gyanuval és nem sokat kellett gondolkoznia, hogy itt alighanem ellene készül valami. Szerencsére a faluban időzött a szabadbattyáni csendőrök, akiket Kőszeghy azonnal megkért, hogy kísérikni figyelemmel a feketekézű és feketelelkű faro-namzetséget. A csendőrök szu-nyoson odavonultak a cigányok kocsiához és vallatásra fogták az ártatlan pofákat vágó legénykéket. Azok persze tagadtak, mint a karikacsapás, hogy ők csak egy kis levegőt akarnak szívni az úde környé-ű falucskába, ahol még sohase jártak s ha a görhes lovaik meg pihennek, menten tovább sietnek.

A csendőrök azonban nem elégedtek meg ezzel a szolid magyarázattal, hanem a puská szuonyával piszkálgatni kezdték a dunyhák, vánkocsokat amelyeknek tollát kihaját a dadék minden bizonynai a fáradságos keresményük árán vették. A piszkálódásnak meg is lett az eredménye: egy szelid nyikkanás amely egy ragyavert pofájú izmos, vállas cigány gégején szökkent ki.

— Mit keresel itt te akasztófa cimere? — Sundikáltam, méltóságos csendőr ur!

A csendőrök kicincálták, kiböködték az ide-oda kapkodó dadét, s

igen kellemesen lepődtek meg, mikor szépszámu öldöklő fegyverei is sorra szedték. Az első fogással azonban nem elégedtek meg, hal nem folytatták a kutatást tovább, megböködték a dunyhák alját s rövid idő alatt 10 marconna cigány-pofa esküldözött nekik égre-földre, hogy ők a világ legártatlanabb kéjtuzói, akiknek a dunyha alatt a sundikálásnál kivül semmiféle sötétebb szándékuk soha nem volt, de még az apjuknak meg az öregapjuknak meg semmiféle ivadéknak se volt. Igaz, hogy egy egész fegyvertár is előkerült a dunyhák alól, puskák, pisztolyok, öregkésék, tisztas nagyságu dorongok, az azonban mind semmit sem számít, mert fő a tiszta lélek, a szelid, polgári hajlandóság, amelyet pedig csak a sötét rosszakarat vonhat náunk kétségbe.

A csendőrök azonban nem hittek a nagyszabású esküldözéseknek, mind a tizenháromat megkötözték és átszállították őket Szabadbattyánra, ahol megfelelő kényelmükről az ottani csendőrök gondoskodik. Kőszeghy Mihály megismerte a cigányok közt egyik-másik támadóját, akik az elmúlt tavasszal az életét fenyegették s a nem kedves viszontlátás túlfáradó érzelmeivel hálálkodott a karastolias őrzőangyaloknak, akik épen a függöny felemelkedése előtt akadályozták meg a további érdekes fejleményeket. Valcsinú, hogy emlékeztet Mikály-napi gratulációt rendeztek volna Kőszeghy Mihálynak.

Az esküdtészek a novemberi ciklusban foglalkozik Kőszeghy Mihály tavaszi afférjával.

Egyesületi élet.

Felhívás. A székesfehérvári függetlenségi kör tóvárosi fiókja f. hó 28-án d. u. 3 órakor a fiók kör könyvtár alapja javára rendezett tekeverseny szórakoztató előadások követnek és a kör helyiségében (Kollmann-féle vendéglő) befejezi, ennél fogva felkéri a még résztvenni szándékozókat és a part tagjait, hogy ott minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A kör elnöksége.

Mihály napkor. A Déli Vasuti Dalegylet f. hó. 28-án este fél 7 órakor hagyományos szokásához híven az idén is kivonul a költő-király, Vörösmarty Mihály szobrához, hogy kegyeletét lerója a Szózat halhatatlan nevű költőjének. A dalárda a „Szózat” és Himnusz-on kívül még egy-éneket ad elő. *Lapos István* útkar ünnepi beszédet mond. *Hedrik József Tompa* Vörösmarty Mihályhoz című költeményét szavalja.

ISKOLA KÖNYVEK
 :: FÉLÁRBAN ::
 Iskolai író és rajzszerek,
 papírneműek a legolcsóbb
 árban.

Allandó nagy raktár a legújabb művészi és angol levelezőlapokból 6 drb. 1 K. Igen szép albumok és emlékkönyvek bőr-, plüsch és vászonkötés minőségűek i koronától kezdve. Festővászon és legjobb aquarell- és olajfesték az összes színekben kaphatók.

Horváthné és Rónainé
 KÖNYV- ÉS PAPIRÚZLETE.
 KOSSUTH-UTCA 15.

HIREK.

— Az aradi vértanúk emléke. A tizenhárom aradi vértanú emlékezetére október 8-án reggel 8 órakor a székesgyházban ünnepélyes mise tartatik.

— Orvosi hír. Dr. Kiss Ferenc helybéli gyakori orvos Berlinbe utazott, hogy ott a berlini világhírű egyetemen a foggyógyászat legnagyobb vívmányait elsajátítsa és visszatérve dr. Huszár Adolf fogorvossal társulva foggyógyászati működését megkezdje.

— Hivatalos eskü. Liszt Ferenc, az új közigazgatási kiadó, tegnap a polgármester előtt letette a hivatalos esküt.

— Értesítés. Értesítjük a keresztény híveket, hogy október 12-én, azaz a Magyarok Nagyszonyának ünnepén, ez idén is zarándoklat fog indulni a főtemplomból Bodajkára. A részletes programot a legközelebbi napokban fogjuk közzéadni.

— Műkiállítás a megyeházán. Magas művészi színvonalon álló repkiállítás nyílik meg e hó 8-án a megyeháza nagyteremben, melyet Vastag Gyula budapesti szakember rendez. Jelen művészeknek mintegy 160 darabot kitavó festményeit hozza magával. A gyűjteményben a következő ismert nevű művészek szerepelnek: Bachmann, Baditz, Benczur, Ditrich, Élser, Edvi Illés, Erdőssy, Hány, Innocent, Jendrassik, Juszok, Kézdi Kovács, Királyfalvi, Komáromi, Koszok, Kuszka, Lotz, Margitay, Mednyánszky, Mendlík, Náray, Németh, Neogrady, Olgyay, Pálya, Perlmutter, Rainerné Istvánffy, Romek, Spányi, Stein, Szász, Tolnay, Vastagh Géza, id. és ifj. Vastagh György, Volf, Zorkóczy. A kiállítás 7 napig lesz nyitva s a műtárgyak részletfizetés mellett is megszereshetők.

— Ülések. Október 3-án d. e. 9 órakor a városi állandó választmány, utána a pénzügyi és gazdasági szakosztály együttes ülést tart.

— A muzeumegyesület vál. ülése. A muzeumegyesület a nyári szünet utáni csütörtökön tartotta első válasszmányi ülést, melyen Marosi Arnold jelentést tett régészeti és néprajzi kutatásairól, továbbá előterjesztette a novemberben megkezdendő szabadtanítás tervezetét. Eszerint Kárpáti Kelemen a néprajz köréből, dr. Dombi Márk br. Eötvös József-ről, dr. Littyán Viktória a Röntgen sugarakról, dr. Györke Margit a Balkánról, Horváth István a cseppfolyós levegőről, dr. Nosz Gyula a magyarság hivatásáról, Bölcsey Ödön a magyar alkotmány fejlődéséről, Kiss Jenő a vízsepp életéről, Námessy Medárd a modern drámáról, Wertheim Pál a művészi értékekről és Székesfehérvár érmeiről tartanak előadást. — Az egyesület a folyóévben 1600 k. államsegélyben részesült és a Muz. és Könyvt. Orsz. Szövetségének közgyűlésén, mely okt. 5-én lesz Sopronban, Marosi Arnold muzeumi igazgatóval képviselteti magát. Az egyesület alapító tagjai közé felvették Pajzs Gyula Rácalmásról és Kestyelik Kajétán, ciszt. r. áldozópap Zirc.

— Államsegély. A kereskedelmi miniszter tegnap 20000 koronát küldött a vármegyének az 1913-ban a közúti elapnál mutatkozó hiány fedezésére.

— Tény, az hogy Deutsch Manó és Fia árúházában található a Dunántul legnagyobb tapasztría, velour, argaman és valódi perzsa szőnyeg raktára, melyek a nagybani bevásárlás következtében meglepő olcsók.

— Uj vámör. A tanács a megüresedett vámóri állást tegnap délelőtt töltötte be és pedig akként, hogy a csikvári sorompóhoz Gyur, Kovács József eddigi csákbérenyi vámört helyezte, a csákbérenyi sorompóhoz pedig Pölöskei Lajos helybéli lakos cipészt nevezte ki.

— Az összes őszi divatujdonságok: koszmium, blúz és pongyolakelmék, blúz és díszszelvények, blúz és kosztümbársonyok, francia flanellok, cosmanosi pergetek raktárra érkeztek. Keresztes Zsigmond.

— Az Ipa-öskör elnöksége ez uton értesít tagjait, hogy néhai Tar József, egyidőben volt elnökünknek utóbb vál. tagunknak temetésére a kivonulás tesületileg fog megtörténni. Gyülekezés az Iparoskörben ma, azaz vasárnap d. u. fél 4 órakor. A temetés d. u. 4 órakor a palota utcai gyászaházból.

— Az utkaparók lakbéré. A vármegye lakbért szavazott meg a törvénytörvényhatóság utkaparók részére. A miniszter ezt a határozatot jóváhagyta.

— Közérdekű hasznos utasítás. Hogyan védekezzünk a moly kár ellen? Közismert tény, hogy az olcsó hulladékból, vagy régi állott szövetből készült ruhadarab veszélyeztetni a lakás összes gyapjuból készült tárgyait, ezért fontos és célszerű a férfi szöveteket és posztókat, női kosztium kelméket olyan helyen vásárolni, ahol ebből az egyetlen cikkből államtóan nagy a kereslet és nagy a fogyasztás, mint például itt helyben Rudbányai kizárólagos posztókereskedése, ott a nagyforgalom következtében a gyapjuárak folyótólólagosan tiszta friss állapotban kerülnek eladásra, férfi 5 koronától, női kosztiumkelmék métere már 3 koronától. Csodás nagy választék fekete és két női kosztium divat szövetekből.

— Elkormányzott koronák. A százhalmabattai gőztéglagyár vezetősége hajó kormányzóknak Popovics Pálnak átadott 60 kononát, hogy azt a munkások hetifizetése fejében valahova elvigye. A kormányos azonban korcsmába kormányozta a koronákat és megszökött, de a csandörök elfogták és feljelentették.

— Mulasztást követ el, ha meg nem tekintü ma délután, No-fitzer belső kirakatát.

— Kivándorlási ügynök a megyében. A határrendőrségen több kivándorlót tartóztattak fel, akikről kiderült, hogy egy kivándorlási ügynök csellel csábítja őket az igéret földjére, Amerikába. A határrendőrség nyomozást indított, melynek szálai Fejérmegyébe vezetnek. Egy inotai embert gyanusítanak s most ez irányban folyik a nyomozás.

— A munkásbarakban. L. Nagy Adám hódmezővásárhelyi munkás a polgárdi kőtörőtelepen dolgozik, ahol azonban nemcsak kőtöréssel akart pénzt keresni. Mester István munkás a barakkban elaludt s L. Nagy Adám ezalatt kilopta zsebből megtakarított 50 koronáját.

— Elegáns hölgy és leány ka. lapjaim nagy választékban már raktáron vannak. Atalakításokat a legújabb modell szerint készít Borkovits Berta Rákóczi-utca 31. bejárat Gáz-utca felől.

— Tánctulajáság. A DV. Munkások Testező Köre 1913. évi szeptember hó 28-án a Polgári Lövőde összes termeiben zártkörű táncfüzért rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: Uraknak 60 fl. Hölgyeknek 40 fl.

— Vasárnap este 5 órától 8 óráig nagy perzsa szőnyeg kiállítás Keresztes Zsigmond üzletében.

— Október 15-dikén megkezdődik az angol nyelvtanítás, jelentkezni lehet Miss Marion Wylde-nél Budapest Margitkört 12. II. 14.

— Pénteken friss balatoni hal kapható Gebauer Testvéreknél. Telefon 340.

— Férfszabó műhelyemben vállatok magyar ruhákat, ugyszintén iparosoknak is, a legújabb divat szerint és olcsó árak mellett. De aki ruha szövetét a posztókereskedésben veszi azt éppen úgy kifogástalanul elkészítem. Szives pártfogást kér: Böza Antal Szömörce-utca 6.

— Fogak. Kovács Dezső fogászati műtermén Székesfehérvár Nádor-utca és Bésa-utca sarok. Gebhard-ház. Telefon 332.

— Értesítem a m. t. vevőközönséget, hogy az Idel őszi idényre a szörmeárut (muffot, boát) üzletembe bevezetem. Keresztes Zsigmond.

— A Mai nappal ismét megkezdődött a már előnyösen ismert halak eladása. Tükkör ponty legszébbek 1 kg. 160 fill. Süllő vagy fogas 1 kg. 280 fillér, csak a BODEGA CSEMEGE CSARNOKBAN. Kérem a címre ügyelni. Telefon 262.

— Délutánonkint meleg füstölt husok, kiváló minőségű hentesárak. Marschallnál Kosuth-utca.

— Sokoldalú kérdézősködére tudatom, hogy raktáromat nagyban kibővíttem, mert sikerült sok árut olcsón vennem. Női ruhakelmékben, pargetokban, vásznakban, ágyterítőben nagy választék, olcsó árak mellett, Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete, Szent Imre-utca.

— Birkó J. utóda Üllő József sütdőjében kenyérsütések d. e. 9 órától d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadjatik.

— Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

— Minden nagyságu FÉNYKÉPEK, a legszebb kivitelben és legolcsóbb árban készülnek ENYVESHAT, Nádor-utca 13.

— Egy liter asztali öreghegyi ó-bor 1 K 12 fillér. Kapható a Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezetben.

— Tea: 100 gr csészár keverék 140
50 " háztartás tea 70
100 " háztartás tea 80
50 " háztartás tea 40
1 kg. 1 doboz angol tea 14—
Különlegesség

— Kapható: FIUMEI kávébehozatal Székesfehérvár. — Telefon : 250.

— Ha fáj a lába készítsen Ródey specialistánál cipőt. Minden nemü beteg lábokra orvosi rendelet után is készülnek cipők.

— Szigetel kamarai fényképész naponta tetemesen mérsékelt árszabás mellett elsőrangú kifogástalan munkával szolgálja ki a nagyérdemű közönséget. Vasár és ünnepnapokon ezen felül a régi 30 %-os kedvezmény fenmarad.

REGÉNY.

Csejthevár asszonya.

Regény a XVII. századból.

Németből fordította: Sebestyén József.

(44)

Réthy e kijelentésre mentegőzni próbált, de az asszony nem hallgatott rá. Tovább fűzte a beszélgetés fonálát, hogy ott kezdje el, ahol tegnap elhagyta. A fiatal ember gyötrelmes perceket élt át. Feleljen a kérdésekre, vagy válasz nélkül hagyja azokat? Mit tegyen? A fejedelmé iránt érzett nagy tisztelet, becsületessége, főleg pedig Klára iránti szerelme és hűsége arra ösztönözték, hogy a maga részéről véget vessen a veszedelmes játéknak! Néhány percig áll földre szegzett szemekkel, szállanul s Dóra leszáll figyelemmel

LAX és MÁRTIN

ujjonan berendezett

ÁRUHÁZA

MEGNYILT!

Áruraktárunkat nemcsak ruhakelmékben, hanem vászon és kész fehéreművekben megnagyobbitottuk. — Különösen ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat az alábbi cikkekben u. m.

Kész kosztümben

Kész bluzok és

Kész pongyolákban

Kész aljakban

valamint

női- és gyermek-

! felöltőkben. !

A divat legutolsó darabjai.

Szabott árak. — Telefon 168.

leste, hogy mikor nyitja föl ajkait valomásra.

Kegyelmes asszonyom — mondta végre a kínos szűnet után — igazán kétszeresen boldognak érzem magamat, hogy kegyeivel engem kiküntet, de kötelességem egész nyíltan és őszintén kijelenteni — bármily nehezemre esik is, — hogy...

Ne folytassa! — kiáltott, magából kikelve a fejedelemasszony — tudom, mit akar mondani, mást szeret úgy-e? S ezzel a dühös pillantással végig nézve Réthyt és kifelé indult. A fiatalember gyorsan utána ment és kérlelni kezdte, de épen az ellenkezőt érte el vele; mikor pedig a fejedelemre való hivatkozással próbálta békíteni, még jobban kijött sodrából.

Mit emlegeti itt azt az embert! Értsd meg végre valahára — kiabált még hangosabban — én téged akarok — követeltek különben rettegő bosszútól és haragomtól.

Dóra ezzel gyors léptekkel elhagyta a kertet, kocsiára ült és visszahajlatott Csejthére, a várba. Alig ért be a fogat a várudvarra, újra elfogta az indulat az utcában némileg lecsillapodott asszonyt, de dühé és haragja ezután mostohaleánya ellen fordult. Klára alighogy észrevette anyja megérkezését, azonnal üdvözlésére sietett, de a lehető legridegebb módon fogadta és lángoló pillantással nézte végig. A leány kezét nyújtotta anyjának, hogy felkísérje őt a lépcsőn, de Dóra durván elutasította.

Mit akarsz? — rivalt rá haragosan. Hivattalak?! Menj rögtön a szobádba és ne merészelj szemem elé önni, mielőtt erre engedelmet nem adsz. — Klára keservesen zokogva fordult vissza, hogy szobájába menjen. Mindjárt sejtette, hogy mi történt a csejthei kastélyban. Nagy szomorúság és aggodalom fogta el s különösen féltette Réthyt. Anyját mindenre képesnek tartotta, még a legkegyetlenebb bosszúra is. S ő, a gyenge leány mit tegyen? Az a gondolata támadt, hogy visszatér atyjához Pozsonyba, e tervétől azonban visszariadt arra a gondolatra, hogy erre anyjától kell engedélyt kérni.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK.

Iő karban tevő boroshertők jutányos áron eladó. Finta Imréné Olaj-utca 2.

Eladó vaskályhák Budai-ut 21. fennálló és használható jó állapotban, szükség esetén főzni is lehet rajta.

Megbízható asszony vagy tisztességes férfi állandó könnyű munkára felvétetik biztos fizetéssel. Roszberger cukrászda, Kossuth-u.

Felsőkirálysorról benyúló új utcában a 8-ik ház azonnal eladó. Boros Istvánnál. Alkalmi vétel.

Boros Péter asztalosműhelyében Palotai-utca 17. sz. a., mindenféle asztalosmunkát pontosan, jól és jutányosan készít.

Két szobaurat teljes ellátásra felveszek. Cim a kiadóhivatalban.

Egy nagyon eszes, uradalmaim különösen beváló, galambház jutányos áron eladó. Cim a szerkesztőség.

Tanoneot felvesz Vida Elek kárpitos Megyeházépület.

Rollés klrakat jutányosan eladó, a Bodegában.

Bélváros legforgalmasabb helyén egy vendéglő házzal együtt eladó vagy kiadó. Cim a kiadóban.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozszállítva: 1. r. poroszszövet 4.40, szápári szövet 2.80, palotai szövet 1.40, aprított tölzifát 3.20. 1. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Versenyárgyalási hirdetés.

Az urhidai róm. kath. hitközség templomépítés összes munkáira versenyárgyalást hirdet.

Az építkezésre vonatkozó tervrajz és építési feltételek a sárpentelei plebánia hivatalnál betekintheők. Az építés jövő tavasszal megkezdendő.

Zárt ajánlatok legkésőbb f. é. október 31-ig a sárpentelei plebánia hivatalhoz küldendők, mely ajánlatok következő vasárnapon nyilvánosan felbontatnak, amikor az ajánlattevők vagy azok megbízottai jelen lehetnek.

Az építésre pályázók az építés végösszegének 5 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül tartoznak letenni.

Hitközség fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Sárpentele, 1913. szept. 21.

Horváth Imre,

plebános, hitközségi elnök

Toinamegyében vasut közelében egy **200 holdas** jó minőségű földbirtok kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Varrógépjavitások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készítenek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legregibb varrógép-üzlete.

Székesfehérvár Nádor-utca, Töltényi-ház.

200 holdas

kitünő buzatermő birtok fővonal mentén Székesfehérvár közelében olcsón a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

FIU-ÉS LÁNYKA-FEHÉRNEMŰEK!

Keztyűk, harisnyák, fésűk, kápolák és cipők.

Iskolatáskák. Előrajzoltkézimunkák.

Ujdonság női és lányka-kalapformákban!

KOVÁTS ANTALNÁL

uri- és női-divatáruház.

Telefon szám 315.

Városház-tér.

OLCSÓBB A CUKOR-ka

csokoládé és teasütemény a kizárólagos

cukorka áruházban

mint máshol. Kaphatók:

Kugler és schwezi csokoládék!

Friss törmelék teasütemény!

LINDT CSOKOLÁDÉK!

Tulajdonos: **KÓRAI ARTUR**

a Fekete Sas szállodával szemben. — Telefon 144.

Megbízható, kitünő szerkezetű

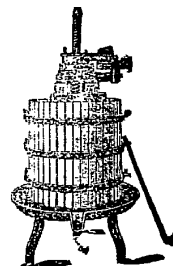
: kecskeméti:

borsajtót

szállít a kecskeméti **VASIPARI** termelők szövetkezete mint O. K. H. tagja

gyárából. Az

Ipari és Háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja Budapest, VIII., József-körút 36. sz. Tessék árjegyzéket kérni.

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ

:: IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK ::

BUTORÁRUCSARNOKA

MINT AZ O. K. H. TAGJA

ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelegéssel állandó

NAGY RAKTÁR.

Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak áruival.

Elsőrendű műasztalok által felülbírált modern háló-, ebédlő-, salon- és uriszobák stb.

Állandó butorkiállítás!

Kiváló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag árucarnokunkban kaphatók.

TELEFON 258.

KOSSUTH-U. 10.

Ha azt akarja, hogy bársonysima, szép kezei legyenek

használgon **BENZOE TEJKRÉMET.**

Kapható **STEINER BÉLA** drogériájában.

Kossuth-utca 7. — 1 tégely 40 fillér.

NAGY ALKALMI VÉTEL!

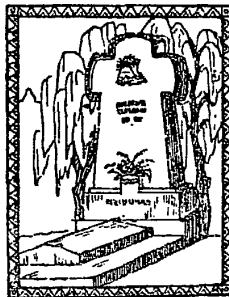
KIZÁRÓLAGOS OLCSÓ ÜZLET!

TENNIS FLANNEL jó minőségű 80 cm. széles mtr. 34 fillér.	Strapa-szövet 120 cm. széles célszerű színekben mtr. 88 fillér.	Kerti abrosz piros, kék és világos színben, általánosan ismert legjobb minőség 2 K 48 fillér.	Mosó kötények kantáros és reform csinos kivitelben jó anyagból 1 K 60 fillér.	Alpaca-lüszter 140 cm. széles selyemfényű fekete, kék és szürke színben mtr. 2 K 70 fill.
Tartós flannel barhet, sötét színben mtr. 44 fillér.	Őszi kelme 120 cm. széles angol mintákban mtr. 1 kor. 10 fillér.	Női plaidkendő Hymalai minőség Reklám ár 2 K 48 fill.	Festő kreton nagy választékban mtr. 36 fill.	Csipkefüggöny szép mintákban cérna anyagból mtr. 60 és 90 fill.
Zsinorbarhet Cosmanosi kitűnő mosó mtr. 58 fillér.	SEVIOT, nehéz minőség 140 cm. széles tegethof és fekete színben Reklám ár mtr. 2.46.	Női ing himzéssel, igen jó vászonból 1 K 90 fill.	Futószőnyeg erős spárta kötésű mtr. 78 fill.	FÉRFI ING R jegyű sifonból/fehér raye mellett 2 kor.
Pikebarhet fehér, nehéz anyagból mtr. 56 fillér.	BARSONYOK fekete, sötétkék, bordó, barna, mtr. 1 kor. 38 fillér.	1 vég 23 méter tartós pamutvászon 9 K 20 fill.	Nagy szőnyeg 3 mtr. hosszú 2 mtr. széles 12 kor. 50 fill.	Férfi alsónadrág legjobb köperből bortníval 1 K 90 fill.
Diszkötény fehér, csipkebetéttel drb. 1 kor. 30 fillér.	Bious és pongyola kelmék, 120 cm. széles, csikos és sima színekben mtr. 1 kor. 20 fill.	Clothkötény izlésesen diszítve 1 K 90 fill.	Angol zefír selyem csikkal férfi ingeknek mtr. 62 fill.	GARNITURA tisztá gyapjuból két ág-egy asztalterítő 12 kor.

DEUTSCH BÉLA SZENT IMRE-UTCA.
Barátok épülete átellenében.

HA AKARIA

a különféle regények mondák és mesék helyeit a történelmi valóságnak megfelelően ismerni
a vérengző asezonyt
Báthory Erzsébetet, akkor vegye meg kiadóhivatalunkban Sebastyén József könyvecskéjét. Abból az egész bűntudat és bűnpert a maga valóságában megismerheti

HAVRANEK LAJOS.
szobrász és kőfaragó telepe

Beléskülföldi-gránitszervit-es márvány-síremlékek: épület-kő és szobrász-munkák művészi síremlékekkel Székesfehérvár-Simor-utca. 10

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy
Távirda-u. 5. sz.
alatt levő

fűrészbó műhelyemben

elvállalok megrendeléseket, valamint fazon munkákat és azt a legújabb divat szerint elkészítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégítem szolid árák mellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

ILLÉS JÓZSEF,
fűrészbó.

VÉDJEGY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi áruval és ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi áruval és ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép-részvénytársaság Bognár-u. 2.

— SZÉKESFEHÉRVÁR. —
Nádor-utca Töltényi-féle ház.

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
 Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
 PIANINOK! HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól:
KHRBAR, FÖRSTER, STINGL,
HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen
HANGSZEREK,
 részlete és bőrből is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Szigoruan szabott szolid árak.

Zongorák	800 K-tól feljebb
Pianinók	450
Harmoniumok	70
Cimbalmok	70
Cimbalmok pedállal	130

10 évi jótállással.
 Javítások és hangolások a leg-
 jutányosabban eszközölteknek.

HEIN MÄRTON
 a Dunántul legnagyobb mü-
 hangszerkészítő telepe.
 Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

ELVEM SZOLID

VIDA ELEK

Eleőrangu kárpitosüzlete Székesfehérvár-Megyházepüület.

KÉSZIT. Bőrbutorokat speciális módszer szerint, salón, üri, ebédlo stb. szobák kárpitozott butorait, mindennemü díszítéseket, szal-
 lodák és villák berendezéseit. Szoba tapé-
 tázások, linoleum lerakások, valamint minden e szakmába
 vágó munkákat kiváló gondnal, teljes felelősséggel!

Sezlonok, ruganyos ágycetetek, löször vagy afrik matracok, roletták, nagyobb mennyiségben külön árszabás szerint.

Raktáron tartok gyönyörű művész vászon-
 függönyöket, (19 koronató-
 kezdve); párnákat, Brisse-
 bisse-eket, rézrudak, réz-
 vitrágen rudakat stb.

Ausztria és Magyarországon szabadalmazott
 és ezüst éremmel kitüntetett „VIDA”
 ágykarosszékek állandóan raktáron!

Teljes tisztelettel
VIDA ELEK,
 kárpitos és díszítő.

ELVEM SZOLID!

ELVEM KIS HASZON NAGY FORGALOM.

Märton Károly

kárpitos, díszítő és paplankésztő. — Székesfehérvár, Hattér 17.

Ha csaknyagyan jól és mégis aránylag olcsón akar bármínemü e szakmába vágó munkákhoz jutni, vagy ilyen cikkre van szükség, tegyen egy kísérletet és meg fog győződni arról, hogy mérsékelt árban is lehet kifogástalan tartós árut készíteni. Elvállalok bármínemü szakmámba vágó új munkákat, ugyszin-
 szintén átdolgozásokat házon kívül is.

Tisztelettel
Märton Károly.
 A LEGIOBB PÄPLAN.

Női kézimunkák és hozzávalók
MODERN ELÖNYOMDA
WAIMÄR FERENCZ UTODA
ZAHÄJSZKY GYÖRGY
 SZÉKESFEHÉRVÄR

PALMA gummisarokban a jár-
 rás biztos és elegáns!

Ratáron tártunk **Berson, Edison, Gala, Foxal** gummisarkokat a leg-
 olcsóbb árakon. — Gömbölyü gummisarok bármílyen nagyság-
 :: :: ban páronként 20 fill. :: ::

20 fillér egy óriási doboz
 „NIGRIN” a világ leg-
 :: :: jobb cipőkréme. :: ::
 || kgr., mely a legnagyobb háztartásban
 4 egy hónapig elegendő 75 fillér! —
 Óriási családi dobozokban 50 fillér.
 Fernolendti fénymáz (subick) 4, 6,
 10 és 20 filléres dobozokban.
 Leonhardi hírneves fénymáza.

SCHMOLL PASZTA cipőkrém!

Cipőkrémkülönlegességek a kontinens leg-
 hírnevesebb gyáraiból Wilttemore Bross &
 Co. amerikai krém, E. Brown & Son, és
 Everetts angol gyártmány, Grison krém
 párisi gyártmány. Cipőkrémek minden
 színben. Antilop krémek minden színben.

!!! Nincs többé foltos színes olpó !!!

Färboj! Szenzációs találmány. Ezen
 cipőkrém a cipőn levő iz-
 zadságot, zsír, tinta és bármíly foltot el-
 tántít. Az így befestett cipő színe tartós
 és nem kopik le. — 10 féle színben kap-
 ható. — Egy doboz 60 fillér.
 — Färboj fekete 50 fillér. —

! Keil világhíru gyártmányai !

Fa, vasbutorokhoz való festékek, Arany,
 ezüst, bronzalakok képekretékekhez.
 Szalmakalap festékek. — Kályha és fém-
 tisztító szerek. — Bőrrapretura. — Nyereg-
 szappan. Orosz bőrvénós, mely a bőrt
 puhává, tartóssá és vízmentöss teszi.
 :: :: Patakenőcs. — Vazelin. :: ::

Iparvállalatok, mezőgazdák, gyá-
 rak, uradalmak, malomtulajdono-
 sok részére legkítűnőbb és leg-
 megbízhatóbb bőrszíjak. — Var-
 rószíjak. Kocsimosóbőrök. Blank-
 bőr löszerszámokhoz, kocsiülések
 és butorbehuzatokhoz való bő-
 rök minden színben.

:: :: Székesfehérvár speciális üzlete :: ::

LANGRAF GÄBOR ÉS FIA

Cégtulajdonos LANGRAF LAIOS.

Gépszij és bőrkereskedés. — Cipőfelsőrész és káptalagyár
 Csizmarányoló mühely. — Üzletalapítás 1857-ik évben.
 Iroda, gyár és árutelepei SZÉKESFEHÉRVÄR JÖKAI-U. 8—10.
 Fernolendti István es. és kir. udv. szállító világhíru vegyszeti gyárának főraktára.
 Főlerakata Keil világhíru padlómaázainak, — Hazai ipar-
 termékek állandó kiállítása. — Naponta postai szétküldés
 Üzleti órák : Déletölt fél 7 töl 12 óráig, Délután 1 órától este 8-ig
GALA gummisarok olcsó és tartós. — TELEFON 100.

JÉGPOR biztos szer láb-
 iszadás ellen!
 Szenzációs má-
 gyar találmány. Egy doboz 60 fill.
 Legjobb denaturált spirítusz.
 :: Egy liter ára 64 fillér. ::

TINTAKIVONAT.
 25 filléret egy liter legjobb itala előállítását.
 — Próbálveg. 30 fillér.

Matracok és kocsiülésekbe való
 löször, afrik árakon. — Matrac és
 rolettagrädlik. — Butor és ma-
 racruganyok. Amerikai bőrvész-
 nak. — Linóleum.
 A hadsereg részére szükséglenö
 vegyszeti cikkek nagy válasz-
 tékban.

Börkülönlegességek.

technikai célokra. — Kocsitölő és sár-
 mentőbőrök. — Lakkbőrök minden szín-
 ben. — Öv és szíjbőrök. — Nyereg és
 ülésnek való gísznöbör. — Géphajtó szí-
 jak. — Dob bőrök. — Butorölölő szarvas-
 :: bőrök. — Töltött szarvasbőrök. —

Vízmentes ponyvák.
 Gabonaszákok legolcsóbb árban.
 Nagy löpokróc raktár.
Triesti szivacsbehuzatal
 Szivacsok minden nagyságban,
 :: óriási választékban. ::

Káptalamühelyünkben

készítelünk a legkényesebb igényeknek
 megfelelö káptalákat, cipő és csizmasám-
 fákat, melyek használása által a lábbellek
 eredeti formájukat megtartják. — A láb-
 bellek gondozásáról és jókarban tartásá-
 ról szivesen szolgálunk tisztelt vevőink-
 nek utbaniztatással.

Cipőfärükülönlegességek

minden színben, cipőcsatok és min-
 denféle cipődíszek. — Asbest, pa-
 rafa és filcálpbetétek. — Tele-
 four endelésró bármíly készség-
 gel házhoz szállítunk. — Al-
 landó összeköttetés a vidék összes
 telefon állomásáival.